

Bruxelles, 4. prosinca 2020.
(OR. en)

13551/1/20
REV 1

COVID-19 44
IPCR 41
POLGEN 216
SAN 437
JAI 1051

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Predmet:	Izvješće predsjedništva o napretku u koordinaciji na razini EU-a u vezi s odgovorom na pandemiju bolesti COVID-19

EU je od početka pandemije bolesti COVID-19 imao koordinacijsku ulogu u odgovorima država članica na pandemiju, pri čemu je poticao razmjenu informacija i iskustava te usklađivanje poduzetih mjera odgovora uz poštovanje nacionalnih nadležnosti. Nastojao je limitirati ograničenja slobodnog kretanja osoba, robe i usluga unutar EU-a, pokrenuo je inicijative za zajedničku nabavu osobne zaštitne opreme, medicinske opreme i liječenja i izravno ih nabavljao, te je stvorio strateške zalihe medicinske opreme kojima se države članice koriste u slučaju nestašica i potpisao ugovore o prethodnoj kupnji cjepivâ. Rad na koordinaciji EU-a odvijao se putem videokonferencija članova Europskog vijeća i njihovih bliskih suradnika, u COREPER-u i na okruglim stolovima na temu integriranog političkog odgovora na krizu (IPCR), kao i u drugim radnim skupinama Vijeća i Odboru za zdravstvenu sigurnost.

Ovo je izvješće sastavljeno u suradnji s kabineto predsjednika Europskog vijeća i Komisijom. U njemu se opisuje napredak koji je u Vijeću postignut nakon sastanka Europskog vijeća u listopadu, a cilj mu je doprinijeti raspravama čelnika država i vlada na sastanku Europskog vijeća u prosincu.

Nedavne rasprave uglavnom su se odnosile na pitanje testiranja i putovanja.

I. Testiranje

1. Testovi su ključni za otkrivanje i dijagnosticiranje zaraze bolešću COVID-19 te se često upotrebljavaju i kao pomoć u praćenju kontakata. Najpouzdaniji su testovi PCR koje države članice općenito smatraju „zlatnim standardom”. Države članice sve češće upotrebljavaju i brze testove na antigene, iako ne za dijagnosticiranje nego prvenstveno za probir, bilo u određenim uvjetima visoke prevalencije kao što su bolnice, domovi za njegu i škole, bilo za programe testiranja na nacionalnoj razini. Takvi testovi nisu pouzdani kao testovi PCR, ali su jednostavniji, jeftiniji i brži za provesti te manje opterećuju ograničene kapacitete laboratorija.
2. Države članice redovito razmjenjuju informacije i najbolje prakse u okviru Odbora za zdravstvenu sigurnost i okruglih stolova IPCR-a kako bi postigle **zajedničku procjenu metoda testiranja i prilagodile svoje strategije testiranja**. Rasprave na tehničkoj razini i u COREPER-u potvrdile su da **uzajamno priznavanje testova PCR** nije problematično (naime, test PCR može se staviti na tržište bilo gdje u EU-u uz uvjet da ispunjava potrebne standarde utvrđene zakonodavstvom EU-a). Ipak, izgleda da se pri **uzajamnom priznavanju rezultata testova** ponekad pojavljuju praktične poteškoće, primjerice u vezi s oblikom (digitalnim ili papirnatim) ili jezikom rezultata testova. Nekoliko država članica izrazilo je zabrinutost zbog poteškoća u vezi s provjerom autentičnosti potvrda o testiranju te pitanja jesu li te potvrde izdali akreditirani laboratoriji i jesu li ih tijela drugih država članica u stanju lako prepoznati ili razumjeti. S time u vezi razmotrene su mogućnosti za uspostavu jedinstvenog europskog obrasca za rezultate testova PCR i sustava digitalne autentifikacije.
3. Na temelju Preporuke Komisije od 18. studenoga o primjeni brzih testova na antigene i povezanih smjernica Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) o mogućnostima za primjenu brzih testova na antigene za COVID-19 („Options for the use of rapid antigen tests for COVID-19”) održane su i rasprave na tehničkoj razini o **mogućem zajedničkom pristupu EU-a za primjenu brzih testova na antigene**.

4. Uz činjenicu da nekoliko država članica smatra da bi brzi testovi na antigene trebali podlijegati dodatnoj validaciji s pomoću testova PCR, prakse u državama članicama se razlikuju i zapravo ovise o tome što se smatra prihvatljivim rizikom. Unatoč tomu, općenito se podupiru **zajednički minimalni standardi** za takve testove u EU-u, pri čemu većina država članica snažno zagovara stroži pristup od preporuka Komisije i Svjetske zdravstvene organizacije te zahtijeva propisivanje najmanje 90-postotne osjetljivosti, kao što se to u mnogim slučajevima već primjenjuje na nacionalnoj razini. Za potrebe zajedničke nabave brzih testova na antigene Komisija već zahtijeva najmanje 90-postotnu osjetljivost.
5. Široku potporu ima i utvrđivanje **popisa brzih testova na antigene**, koji ispunjavaju minimalne standardne kriterije te ih je potvrdila jedna ili više država članica. Komisija je spremna podržati inicijativu na temelju informacija koje dostavljaju države članice. Trebat će dodatno razraditi pojedinosti u vezi s utvrđivanjem popisa, među ostalim u vezi s pitanjem u koju se namjenu validiraju testovi i uvjeta u kojima se testovi mogu obavljati.
6. Iako mnoge države članice podupiru **uzajamno priznavanje rezultata brzih testova na antigene**, dobivenih testovima koje je određena država članica potvrdila na nacionalnoj razini i koji ispunjavaju zajedničke minimalne standarde, trebat će dodatno razmotriti povezanost s navedenim popisom brzih testova na antigene i upotrebu takvih testova u svrhu putovanja.

Države članice trebale bi nastaviti redovito razmjenjivati informacije o nacionalnim strategijama testiranja, među ostalim o upotrebi brzih testova na antigene. Dogovorom o uvjetima u kojima se ti testovi mogu obavljati te o validaciji tih testova olakšat će se uzajamno priznavanje rezultata testova.

II. Putovanja

7. Većina država članica odlučila je u okviru borbe protiv koronavirusa pokrenuti **aplikaciju za praćenje kontakata i upozoravanje**. Komisija je razvila zajednički EU-ov paket alata za mobilne aplikacije koji služi kao pomoć u praćenju kontakata u vezi s bolešću COVID-19 te je na poziv država članica uspostavila **sustav na razini EU-a u svrhu osiguravanja interoperabilnosti**. Korisnici trebaju instalirati samo jednu aplikaciju kako bi pri putovanju u drugu europsku državu sudionicu nastavili ostvarivati korist od praćenja kontakata i primati upozorenja. Sustav je nakon uspješne pokusne faze postao operativan 19. listopada te su njime prvo povezane tri nacionalne aplikacije. Trenutačno je povezano devet takvih nacionalnih aplikacija. Na decentraliziranim sustavima temelje se ukupno 22 aplikacije koje u sljedećim fazama mogu postati interoperabilne zahvaljujući toj usluzi.
8. U tijeku je rad i na **europskom obrascu za lociranje putnika (PLF)**. Države članice različito pristupaju tom obrascu. On se ne upotrebljava u svim državama članicama; neke se među njima služe obrascima samo u papirnatom obliku, dok druge već raspolažu digitalnim sustavima koji, doduše, nisu međusobno povezani. **Pokusni projekt za zračni promet postao je operativan** te se oslanja na kvalitetan rad u tom području u okviru EU-ove inicijative *Healthy Gateways*, posebice u vezi s izradom zajedničkog EU-ova predloška PLF-a. Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) na temelju postojećih nacionalnih digitalnih platformi razvija namjensku platformu za decentraliziranu razmjenu podataka o putovanjima osoba koja bi trebala biti spremna za upotrebu do kraja 2020. Uspostavom navedene platforme omogućit će se praćenje kontakata svih putnika u zračnom prometu, među ostalim putnika u tranzitu koji trenutačno nisu obuhvaćeni postojećim pristupima. Sudjelovanje u toj platformi otvoreno je za sve države članice s odgovarajućim digitalnim PPF-om i dobrovoljno. Za sve druge vrste prometa isti bi sustav trebao postati dostupan do travnja 2021. Zahtjevi u vezi sa zaštitom podataka riješit će se jasnim ograničavanjem kako razdoblja u kojem se informacije mogu zadržati, tako i namjena u koje se mogu upotrebljavati i vrsta javnih tijela koja imaju pristup tim informacijama.

9. Popis trećih zemalja iz Priloga I. **Preporuci Vijeća od 30. lipnja 2020.** na čije se građane ne bi trebalo odnositi privremeno ograničenje neobveznih putovanja u EU redovito se preispituje, i to svaka dva tjedna u okviru IPCR-a i unutar skupine Antici, te se prilagođuje razvoju epidemiološkog stanja. Države članice i Komisija redovito su razmjenjivale mišljenja o provedbi i radile na smjernicama za provedbu Priloga II. u pogledu **posebnih kategorija osoba koje putuju zbog ključne funkcije ili potrebe.** Komisija trenutačno radi na prijedlogu revizije navedene preporuke Vijeća.
10. Nakon donošenja Preporuke Vijeća od 13. listopada 2020. o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 države članice i Komisija dosljedno prate njezinu provedbu u okviru IPCR-a i razmatraju prijedloge za njezino poboljšanje. Države članice rade na mjerama za kontinuirano usavršavanje zemljovida koje ECDC objavljuje u vezi s epidemiološkim stanjem za svaki ključni pokazatelj, osiguravanje prikupljanja podataka, među ostalim na regionalnoj razini, kao i za poboljšanje dostave podataka ECDC-u od strane država članica.
11. Rasprave o **nacionalnim pravilima o karanteni i njezinu trajanju** pokazale su da većina država članica ne smatra potrebnim razmatranje mogućnosti usklađivanja u tom području.

S obzirom na ključnu važnost prekograničnog praćenja kontakata trebalo bi ubrzati uspostavu interoperabilnosti aplikacija za praćenje kontakata i upozoravanje na razini EU-a te razvoj europskog obrasca za lociranje putnika. Preporuke Vijeća od 30. lipnja i 13. listopada trebalo bi redovito preispitivati i prilagođavati.